

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarski zavod PTUJ
Kmetijska svetovalna služba
Ormoška 28
2325 Ptuj
tel.: (02)749 36 10, 031649011

**KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE**

**EKOLOŠKA OCENA VPLIVA NA OKOLJE
GNOJENJE Z ORGANSKIMI DUŠIKOVIMI GNOJILI IN
USTREZNOST KAPACITET GNOJNIH JAM OZIROMA JAM ZA
GNOJEVKO ZA NAČRTOVANO INVESTICIJO ZA GRADNJO
NOVEGA HLEVA ZA KRAVE MOLZNICE**

Ocena se pridobiva glede izdelave OPPN za namensko rabo kmetijskih zemljišč za gradnjo kmetijskih objektov.

**Naročnik : ŠUTJA FRANC
OČESLAVCI
2314 Gornja Radgona**

Izdelovalec:
mag. Anton Hohler univ.dipl.ing.

NAMEN IZDELAVE ANALIZE TVEGANJE

Je ugotoviti tveganje, ki lahko nastane zaradi možnost onesnaženje podtalnice:

- s prekomernim gnojenjem z dušikovimi gnojili – več kot 170 organskega N kg/ha kmetijskih površin,
- nevarnost gnojenje v prepovedanem obdobju- neustrezna kapaciteto za gnojevko in gnoj,

1. VSEBINA NALOGE

- Splošni opis kmetije in zemljišča, ki jih obdelujejo.
- Ugotoviti stalež živine pred in po investiciji.
- Izračunati pridelavo organskega N od vseh kategorij živali in količina po ha uporabnih kmetijskih površin pred in po investiciji.
- Ugotoviti sedanje kapacitete za gnojevko in gnoj
- Načrtovati glede na predvideno velikost hleva potrebe za gnojevko in gnoj (po investiciji).

2. SPLOŠNI PODATKI O KMETIJI

1.1. Osnovni podatki o investitorju

Vlagatelj: Šutja Franc
Očeslavci 1
9245 Spodnji Ivanjci
MID kmetije: 100316899

1.2. Opis sedanjega stanja

Kmetija spada v nižinsko območje. Ne leži na vodovarstvenem območju in ni v območju Nature 2000.

Na kmetiji Šutja se ukvarjajo s prirejo krav molznic in vzrejo plemenskih telic za lastne potrebe.

Trenutno obdelujejo 41,16 ha kmetijskih površin, od tega je 31,06 ha njiv in ostalo so trajni travniki v velikosti 10,11 ha. Trajni travniki se kosijo za pridelavo krme za živali (seno in travna silaža). Na njivskih površinah pridelujejo: koruzo, pšenico, ječmen, tritikale in oljne buče ter travno deteljne mešanice.

1.2.1. Obstoječi stalež živine

Preglednica 1: Salež živine pred investicijo

	število	Faktor GVŽ	GVŽ
Vrste živali			
teleta do 6 mesecev	13	0,15	1,95
Mlado govedo 6 mesecev do 1 leta	8	0,3	2,4
Mlado govedo 1-2 let	19	0,6	11,4
Govedo nad 2 leti	41	1	41
Skupaj	76		56,75

Preglednica 1 nam kaže, da na kmetiji redijo 56,75 GVŽ. Trenutna obremenitev znaša 1,37 GVŽ na ha kmetijskih zemljišč v uporabi.

1.3. Stanje po načrtovani investiciji

Na kmetiji imajo hleve, ki so zastareli in neprimerni za sodobno rejo. V teh hlevih ni možno zagotavljati dobro počutje živali. Zato bodo te prostore v prihodnje uporabljali za skladiščenje strojev in kmetijskih priključkov, za živali pa želijo zgraditi novi hlev.

Načrtovan novi hlev je za rejo 65 krav molznic, ki se bodo robotsko molzle. Ta sistem reje bo potekal na polnih tleh. Gnoj se bo odstranjeval s pehali v posebno jamo za gnojevko. Presušene krave (ne molzne) in mlada živina do starosti 6 mesecev se bodo redile na globokem nastilju. Ostala mlada živina pa na delno rešetkastih tleh oziroma na tleh s pehali.

Iz načrtovane idejne zasnove hleva izračunam velikost jam za gnojevko in kakšna je potreba po gnojišču, saj bo del hleva namenjen živali, ki bodo izključno na globokem nastilju in za skladiščenja gnoja od teh potrebujemo gnojišče.

Zahtevane kapacitete za gnojevko in gnoj prikazujem v poglavju 5.

Mnenje glede zasnove hleva:

Načrtovani hlev nudi dobre pogoje za rejo krav molznic.

Iz zasnove hleva je razvidno veliko prostora, za vsako kravo je prevedeno ležišče, veliko prostora je za sprehajanje in dovolj prostora ob krmljenju in ob napajanju (koritih). Načrtovani skupni prostor za krave znaša v povprečju 13,4 m² (brez krmilnega hodnika in pomožnih prostorov) kar je več, kot so predpisani pogoji za ekološko rejo. V oddelku presušениh krav in porodnišnici je predvidena površina v povprečju 15,7 m² na žival. Takšen hlev bo nudil dobre pogoje reje, ki jim bo zagotavljal vse standarde dobrega počutja živali.

1.3.1. Načrtovani stalež po investiciji

Stalež živali po investiciji nam kaže preglednica 2.

Preglednica 2: Stalež živine po investiciji (planirani povprečni stalež letno)

	število	Faktor GVŽ	GVŽ
Vrste živali			
teleta do 6 mesecev	18	0,15	2,7
Mlado govedo 6 mesecev do 1 leta	18	0,3	5,4
Mlado govedo 1-2 let	35	0,6	21
Govedo nad 2 leti	80	1	80
Skupaj	151		109,1

Načrtujejo enakomernejšo razporeditev živali po posameznih kategorijah. Skupen stalež po investiciji bo 109,1 GVŽ. Obremenitev bo znašala ob upoštevanju oddaje živinskih gnojil 2,36 GVŽ na ha kmetijskih zemljišč v uporabi.

3. POTREBNE KAPACITETE ZA GNOJ IN GNOJEVKO PRED IN PO INVESTICIJI

1.4. Število GVŽ in potrebne kapacitete za gnojevko in gnoj pred investicijo

V preglednici 3 so predstavljene potrebe po skladiščnih kapacitetah in GVŽ po posameznih vrstah živali.

Preglednica 3 : Sistem reje živali pred investicijo prikazano v GVŽ

Vrsta živali	Gnojevka	Hlevski gnoj	Gnojnica	Globoki nastilj
GOVEDO	15,75	/	/	41
DROBNICA	/		/	
KONJI	/		/	
PRAŠIČI	/		/	
PERUTNINA			/	
OSTALO			/	
SKUPAJ GVŽ v sistemu reje	153,75	/	/	41
Potrebno skladišča m ³ /GVŽ	11,8	/	/	7
Potreba po skladiščih (m ³)	1086	/		126

Potrebna kapaciteta za gnojevko je 1086 m³, kot nam kaže preglednica 3 in za gnoj 126 m³.

Na gospodarstvu (po pregledu kapacitet gnojnih jam in njeni izmeriti) imajo 178 m³ skladiščnega prostora za gnojevko in 345 m³ prostora (gnojišča) za skladiščenje hlevskega gnoja in še dodatno 160 m³ za gnojnico.

Obstoječe kapacitete za gnojevko in gnoj zadostujejo za sedanjo pridelavo.

1.5. Sistem reje v novem hlevu

Sistem reje v novem hlevu bo na polnih tleh s pehali za krave molznice in za del mlade živine. Za presušene krave in za del mlade živine pa na globokem nasilju.

1.6. Število GVŽ in potrebne kapacitete za gnojevko in gnoj po investiciji

Potrebne kapacitete za gnoj in gnojevko nam kaže preglednica 4.

Preglednica 4: Sistem reje živali (GVŽ v posameznem sistemu reje) po investiciji

Vrsta živali	Gnojevka	Hlevski gnoj	Gnojnica	Globoki nastilj
GOVEDO	91,4	/	18,7	18,7
DROBNICA	/		/	/
KONJI	/		/	/
PRAŠIČI	/		/	/
PERUTNINA	/		/	/
OSTALO	/		/	/
GVŽ v sistemu reje	/	/	18,7	18,7
Potrebno skladišča m ³ /GVŽ	11,8	/	3,5	7
Potreba po skladiščih (m ³)	1079	/	66	131

Minimalne potrebna kapaciteta skladišč za gnojevko, gnojnico in gnoj po investiciji nam kaže preglednica 4. Iz te vidimo, da potrebujemo za skladiščenje gnojevke in gnojnice skupaj 1145 m³ skladiščnega prostora ter za gnoj 131 m³.

Načrtovane jame za gnojevko in gnojnico skupaj so v velikosti 1800 m³ in gnojišča 160 m³, kar več kot nam kažejo potrebe v tabeli 4. Načrtovane kapacitete zadostuje za 9 mesečno skladiščenje. To jim bo omogočilo gnojenje izključno v času potrebe rastlin po hranilih. Tako velika rezerva jim bo omogočala tudi daljši čas zorenja gnojevke. **Torej kapacitete za gnojevko in gnoj so za več kot 6.mesečno skladiščenje, kar je v skladu z Uredbo o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati (Ur.l. 113/2009, 5/13, 22/15, 12/2017).**

Gnojne jame in gnojišče morajo biti urejene vodotesno. Gnojišče se mora urediti tako, da je ob odprtini v gnojišče urejen odtok eventualno nastalega tekočega dela od deževnice, ki mora odtekati v zbiralnik za gnojnico.

Ob upoštevanju teh navodil pri gradnji ne bo prišlo do odtekanje gnojevke ali gnojnice v okolico.

4. POTREBE PO OBDELOVALNIH POVRŠINAH NA KMETIJI IN OBREMENITEV KMETIJSKIH POVRŠIN Z ORGANSKI DUŠIKOM

Po investicijo bo stalež v letnem povprečju znašal 109,19 GVŽ.

1.7. Letna količina hranilnih snovi, ki jih izloči GVŽ oziroma posamezne kategorije živali

Letna količina izločenih posameznih hranilnih snovi po posameznih vrstah živali je prikazana v preglednici 5.

Preglednica 5: Letna količina hranilnih snovi, ki jih izloči 1 GVŽ

Hranilne snovi	Govedo
Dušik, izražen kot N	70
P, izražen kot P ₂ O ₅	30
K, izražen kot K ₂ O	100

1.8. Letna pridelava organskega N pred investicijo

Skupna pridelava organskega N pred načrtovano investicijo je razvidna iz preglednice 6.

Preglednica 6: Bilanca organskega N pred investicijo

Pridelano kg živinskega N	3973
- oddano kg živinskega N	/
+ prejeta kg živinskega N	/
= SKUPAJ uporabljeno kg živinskega ali organskega N	3973
Površine gnojene z živinskimi gnojili (ha)	41,16
Obremenitev s kg organskega ali živinskega N/ha	96,51

Na kmetiji porabijo 3973 kg organskega N, kar znaša le 96,51 kg organskega N na ha kmetijskih zemljišč v uporabi.

Letna poraba organskega N je pred investicijo v skladu z Uredbo o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov ki določa maksimalno količino gnojenja z organskim N 170 kg/ha kmetijskih zemljišč v uporabi.

1.9. Letna pridelava organskega N po investiciji:

Letna pridelava organskega N po investiciji je prikazana v preglednici 7.

Preglednica 7: Bilanca organskega N po investiciji

Pridelano kg živinskega N	7637
- oddano kg živinskega N	850
+ prejeta kg živinskega N	/
= SKUPAJ uporabljeno kg živinskega N	6787

Površine gnojene z živinskimi gnojili (ha)	41,16
Obremenitev kg živinskega N/ha	164,90

Na kmetiji bodo po investiciji proizvedli, kot nam kaže preglednica 7637 kg organskega N, s katerim bodo gnojili 41,16 ha kmetijskih površin in oddali 850 kg organskega dušika (v obliki gnoja ali gnojevke) podjetju Kmetijstvu Črnci, s katerimi imajo sklenjen dogovor.

Obremenitev z organskim N znaša po investiciji 164,9 kg na ha kmetijskih površin v uporabi, kar je v skladu s Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur.l. 113/2009, 5/13, 22/15, 12/2017).

5. ZAKLJUČEK

1. Načrtovani vnos organskega dušika po investiciji je 164,9 kg/ha kmetijskih površin v uporabi, kar je v skladu s Uredbo o varstvu voda pred onesnaženje s nitrati (113/09 in 5/13, 22/15, 12/2017), ki dovoljuje 170 kg organskega N /ha.
2. Kapaciteta gnojnih jam in jam za gnojevko bo v skladu s predpisi za 6. mesečno skladiščenje gnojevke.
3. Načrtovane jame za gnoj in gnojevko morajo biti vodotesne.

Ocenjujem, da načrtovana investicija na kmetiji Šutja Franc iz Očeslavci 1, Spodnji Ivanjci iz vidika vpliva nastanka in gnojenja z organskimi gnojili, kot kažejo zgoraj navedeni izračuni ne bo imela negativnih vplivov na okolje.

KMETIJSTVO ČRNCI d.o.o.

ČRNCI 2 B

9253 APAČE

Datum: 11.05.2021

ŠUTJA MARTIN

OČESLAVCI 1

9245 SPODNJI IVANJCI

ZADEVA: PREVZEM POTENCIALNIH VIŠKOV ŽIVINSKIH GNOJIL

Izjavljam, da smo v podjetju Kmetijstvo Črnci d.o.o., Črnci 2 B, 9253 Apače pripravljeni prevzeti viške živinskih gnojil, ki se bodo pojavili na kmetiji Šutja Martin, Očeslavci 1, 9245 Spodnji Ivanjci, KMG-MID 100316899.

OBRAZLOŽITEV: Na kmetiji Šutja imajo v načrtu novogradnjo govejega hleva. Z uspešno izpeljano investicijo se bodo povečale količine živinskih gnojil na kmetijskem gospodarstvu. V kolikor na kmetiji Šutja takrat ne bodo zagotavljali zadostne količine obdelovalne zemlje in bo obremenitev presegla dovoljeno vrednost 170 kg N/ha, bomo te viške živinskih gnojil prevzeli na Kmetijstvu Črnci d.o.o., kje razpolagamo z 769 ha poljedelskih površin.

Ko bo investicija končana in se bodo dejansko pojavili viški živinskih gnojil bomo s stranko sklenili pogodbo o prevzemu viškov v kateri bodo opredeljene obveznosti stranke. Stranka pa bo morala v okviru zbirne vloge zadevo zabeležiti tudi na obrazcu »oddaja in prejem živinskih gnojil«.

Lep pozdrav!

Direktor:

Danilo Rihtarič

KMETIJSTVO ČRNCI D.O.O.
ČRNCI 2/B, 9253 APAČE
S139217558, TEL.: 02/564-26-00
info@kmetijstvo-crnci.si